Verksamhetsberättelse
Klosterruin Kronobäcks Vänner
oktober 2021 – september 2022

Styrelse, funktionärer och medlemmar

Under det gångna verksamhetsåret har styrelsen genomfört sju protokollförda sammanträden.

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordförande	*Irene Holm*	Vice ordförande	*Gull Strömberg*
Sekreterare	*Helen Lindeborg*	Kassör	*Börje Jonsson*
Ledamot	*Elisabeth Odarp*	Ledamot	*Dorota Nygaard*
Suppleant	*Hans Kihlbaum*	Suppleant	*Berit Jönsson*

Göran Wretås och *Krister Kronzell* har varit revisorer med *Tommy Englund* som ersättare.
Valberedningen har bestått av *Michael Pettersson* med *Gull Strömberg* som ersättare.
Vid verksamhetsårets slut hade föreningen 61 medlemmar. Medlemsavgiften har varit 100 kr.

Möten och övriga aktiviteter

Verksamhetsåret började i pandemins tecken men alla aktiviteter är genomförda som planerat.

Medlemsmöten
Årsmötet ägde rum den 28 oktober i samlingslokalen på Kronobäck med 15 närvarande deltagare. I samband med mötet höll *Gunilla Söderberg* ett uppskattat föredrag med bred information om ortsnamns uppkomst och betydelse.

Den 21 april samlades vi till föreningens medlemsmöte med 18 närvarande. Ordförande gav en kort resumé av verksamhetsårets första aktiviteter och informerade om kommande. Efter kaffe med dopp gav *Jonny Nilsson* en mycket intressant föreläsning om personer bosatta i Kronobäck vid slutet av 1800-talet och några årtionden in på 1900-talet.

Skymningskvällen

Föregående verksamhetsåret fick Skymningskvällen ge vika för covidpandemin men den 18 november kunde vi återigen lysa upp ruinen med 100-tals marschaller och extra belysning. ”Fornfela” underhöll med medeltida folkmusik i samarbete med ”Fatta Eld” som framförde sin eldshow. Föreställningen flyttades till motsatta delen av ruinen och vi spärrade av från ”norra” sidoporten till Tottstenen till fördel för våra artister som fick bättre utrymme. Barnen gynnades av att vi placerade bänkar längst fram. För att covidsäkra hade vi endast ingång via tornet och utgångar i sidoportarna. Som vanligt fanns pepparkakor, glögg och varm saft att värma sig. Elgerums Handelsträdgård var också på plats med försäljning av växter och prydnader till adventstiden.
Det kom många besökare vilket kräver stora utrymmen för säker parkering. Vi tackar Åke och Gunilla som lånade ut sin ladugårdsplan då vår egen parkering inte räcker till vid evenemang av den här storleken.

Projekt Överstebostället i Kronobäck - en historia över 200 år.

Studiecirkeln har fortsatt under verksamhetsåret med 4 deltagare men bara 7 sammankomster. Sjukdom bland deltagare har påverkat antalet träffar. Årets arbete har handlat om att slutföra transkriberingen av de av- och tillträdessyneprotokoll från sjutton- och artonhundratalet som föreningen fått tillgång till. Gruppen har också diskuterat samt planerat innehåll och illustrationer till en skrift om tiden då Kronobäck var Översteboställe.

Utställningen i Svinhuset

Studiecirkeln om Överstebostället på Kronobäck startade 2018 och resulterade i föreningens sjätte utställning som invigdes juni 2021.

Innehållet har utgjort utställning även det gångna verksamhetsåret. I fönstren ser man bl.a. den skalenliga modellen av huvudbyggnaden samt överste C G von Roxendorff iförd tidsenlig uniform från Calmar regemente. Där finns även en modell, med karta över gård och torp tillhörande Kronobäck.
Inför sommarhalvåret gjordes översyn samt uppdatering av miljöer och material. Städning av utställningen görs kontinuerligt.

Kronobäcksdagen

Efter två års uppehåll var det åter dags att bjuda in till Kronobäcksdagen den 19 juni. Calmar Renässansgille med tillresta knektar ramade in vårt arrangemang genom att slå läger redan på fredagen. Föreningens medlemmar var inbjudna att delta vid Gästabudet på lördagen. De närvarande bjöds på mat med historisk anknytning och fick njuta av en kvällsföreställning med ”Fatta eld”. På söndagen var lägret och renässansgillets aktiviteter en del av Kronobäcksdagens utbud.

Våra återkommande aktiviteter med bl.a. uppträdande och gycklarskola av ”Fatta eld”, medeltida lekar, klädprovning, pyssel, brödbak och smide lockade många besökare. Det var många barn med familjer som stannade länge på området. Renässansgillets del med bl.a. fäktning och möjlighet till besök i lägermiljön var ett intresseväckande inslag i programmet.

Som vanligt bjöds på uppskattad rotsaksgryta och försäljning av korv. Lönncaféts funktionärer vittnade om många besökare och strykande åtgång av kaffe med dopp. Det var svårare än vanligt att locka knallar till platsen i år men vi upplevde ändå arrangemanget som mycket lyckat och tackar alla som hjälpte till. Återigen tack till Åke och Gunilla som gjorde aktiviteten möjlig genom att erbjuda oss parkeringsmöjligheter.

Skötsel av hus och område

Föreningen tar ett stort ansvar för att huset och området runt Klosterruinen ska vara trevligt att besöka. Vi har genomfört de två planerade städdagarna där vi röjt, rensat, klippt och putsat. Humlen har också fått en ny stör att klättra på. Uthyrningen av huset och samt evenemang gör att många besöker platsen. Lägg därtill alla de besökare som kommer för att se och lära mer om platsen och dess omgivning eller bara rasta i en fin miljö. Vi har även nattgäster på vår parkering, framförallt sommartid.

Mängden besökare har resulterat i behov av utökad sophämtning för att slippa nedskräpning. I dialog med kommunen är det beslutat att kärlen töms varannan vecka sommartid och kommunens fastighetsskötare ansvarar hela året för att bevaka behovet av extra tömningar.

Det årliga besiktningsmötet med representanter från föreningen och tekniska kontoret genomfördes som planerat i april. Där framkom behov av förbättringar av golv och persienner i huset samt översyn av de stolpar med QR koder som informerar om området. Anticimex ska också göra insatser för att minimera de problem med möss som uppstår i Svinhuset.

Informationsskyltar är en viktig del av servicen till områdets besökare. Efter många års slitage är nu nya taktila skyltar, både i och utanför ruinen, på plats. Föreningen har bidragit med redigering av texter samt bilder. Länsstyrelsen har tillverkat och kommunen skapat fundament samt monterat.

Föreningen har själv tagit ansvar och kostnad för en skylt på Svinhuset som tydligt hänvisar till föreningens utställning, vilken många besökare missar.

Under hösten har lås och nycklar på området bytts ut för att anpassas till kommunens iLOQ-system.

Guidningar

Liksom tidigare år har publika guidningar genomförts torsdagar i juli och augusti. Under juli har guidningar även skett på söndagar. Fyra guider har delat på ansvarat för årets guidningar. Totalt har offentliga guidningar hållits vid 13 tillfällen med totalt 60 besökare, vilket är en minskning med 32

deltagare jämfört med föregående år. 2021 var dock ett år med besöksrekord på de publika guidningarna.

Härutöver har tre gruppguidningar genomförts för olika grupper med totalt 70 deltagare, vilket är en fördubbling mot tidigare år.

Dramaguidningar

I likhet med sommaren 2021 genomförde föreningen en dramaguidning den 28 juni. Deltagarna fick följa guiden på en tur genom ruinområdet. Under vägen visades olika tablåer där föreningens medlemmar i historiska dräkter åskådliggjorde guidens berättande. Det här året innehöll tablåerna även repliker. Evenemanget samlade ca 40 besökare samt 14 medverkande medlemmar och barn. En andra planerad dramaguidning i augusti månad fick ställas in pga. sjukdom.

Utomhusbion

Vi har beslutat att lägga ner biokvällarna tillsvidare med hänvisning till kostnaderna trots sponsring. Det snäva utbudet av passande filmer påverkar också beslutet.

Uthyrning av samlingslokalen

Vår förening sköter som tidigare uthyrningen av Mönsterås kommuns samlingslokal vid Kronobäck. Mängden uthyrningar ligger på ungefär samma nivå som förra året där kommunens möten och aktiviteter står för en stor del av bokningarna. Yogakurser och våra egna aktiviteter har också fyllt på i kalendern. Vi har också räknat in några kalas och liknande festligheter bland bokningarna.
Under året har vi uppdaterat med adapter till vår projektor vilket skapar större möjlighet att erbjuda den vid uthyrningar och egna aktiviteter.

Medeltidsdagar i samarbete med Skolkulturgruppen

Under maj månad fick samtliga elever från åk 4 i kommunen uppleva medeltiden genom halvdagar med aktiviteter i och kring ruinen. Skolkulturgruppen och berörda lärare i samarbete med vår kontaktperson *Börje Jonsson* ansvarade för planeringen.
Totalt 140 elever och 14 skolpersonal deltog vid 7 tillfällen.
Programmet startade med en liten tidsresa där eleverna genom bild och berättelse i olika etapper fick resa från nutid till medeltid. Därefter fick de ta på sig sina ”medeltida” tunikor.

Eleverna fick sedan i grupper följa med på en anpassad medeltidsguidning på Kronobäck samt tillverka varsitt ”läkeörtsknyte”. Grupperna fick också prova på medeltida lekar samt baka bröd över öppen eld.
Upplevelsen var mycket uppskattad av både elever och lärare med ett stort tack till Börje och de medlemmar ur föreningen som gjorde arrangemanget möjligt. Samarbetet genererar en mindre summa pengar som tillfaller föreningen.

Sömnadsdagar och nytt material

Under det gångna året har Irene fortsatt att erbjuda medlemmar hjälp med tillverkning av de privata kläder som används vid våra evenemang. Irene har också sytt 4 barnkoltar med tillhörande mössor ”coif”. Hon har även sytt väskor som medlemmar kan använda när de lånar våra kläder. Vår garderob

har utökats med två skänkta plagg, en barn- och en vuxenklänning. Vi har köpt in 10 marschallhållare, tillverkade av en lokal smed, samt en ”munkstol” som ska få en liten uppfräschning innan den används vid våra evenemang.

Styrelsens interna arbete

Arkivplan och inventarieförteckning
Vi fortsätter arbetet med att implementera arkivplanen för att på sikt ha alla föreningens dokument arkiverade på rätt plats och i rätt form.
Våra inventarier och lösöre är inventerade, dokumenterade i ord och bild samt värderade.

Kommunens årliga föreningsmöte
Vi kunde inte närvara vid årets möte då det inföll samma dag som Skymningskvällen.

Extra bidrag
Vi lämnade in ansökan om bidrag från Vindparken Åby-Alebo även detta år med syfte att få medel till en kommande utgrävning samt möjlighet att sammanfatta fakta och bilder från vår studiecirkel i bokform. Det blev dock inga pengar den här gången heller.

Medlemsutskick, hemsida och Facebookgrupper
Hemsidan har fått en ny layout. Den gamla versionen slutade att fungera. Vi har en pålitlig teknisk support i *Rickard Holm* som bistår när vi behöver hjälp.

I vår ambition att hålla medlemmarna uppdaterade på föreningens verksamhet skickar vi ut aktuell information via mejl i anslutning till våra styrelsemöten. Medlemsutskicken finns också på föreningens hemsida. Vår ordförande Iréne har ansvaret för hemsidan och uppdaterar kontinuerligt med information om vår verksamhet och våra evenemang. Den innehåller även kalender för bokning av huset samt guidningar. Där finns också information om platsen och dess historia. Föreningen har två Facebook grupper, en privat och sluten medlems- och intressegrupp där vi diskuterar och informerar om föreningsangelägenheter. Den offentliga Facebooksida används framförallt när vi annonserar våra evenemang.

Sponsorverksamhet
Sponsorgruppens arbete har till största delen legat under kassören som bevakat befintliga avtal.

Övriga aktiviteter

Filmkurs
Under höst och vår 21 - 22 genomfördes i samarbete med Vuxenskolan en filmkurs. Syftet var att skapa filmer med telefon och I-pad som kan hjälpa till vid annonsering av arrangemang på sociala medier. Vi var 5 medlemmar som provade oss fram i den digitala världen och producerade ett par filmer.

Styrelsen vill tacka alla medlemmar för arbete och stöd under det gångna verksamhetsåret. Vi vill också framföra ett stort tack till Mönsterås kommun och till föreningens sponsorer för stöd och ett gott samarbete

Kronobäck den 27 oktober 2022

Irene Holm, ordförande	Börje Jonsson, kassör
Helen Lindeborg, sekreterare	Gull Strömberg, vice ordförande
Elisabeth Odarp, ledamot	Dorota Nygaard, ledamot
Berit Jönsson, suppleant	Hans Kihlbaum, suppleant